

Makro: Bütçe dengesi Eylül'de 23,6 milyar TL açık verdi...

Eylül ayında; yıllık bazda merkezi yönetim bütçe gelirleri %49,4, harcamaları ise %30,3 artarken, bütçe dengesi 23,6 milyar TL açık verdi. 2020 yılı aynı ayında 29,7 milyar TL açık vermişti; yıllık bazda %20,5 düşüş kaydedilmiş oldu. Vergi gelirlerine en önemli katkı KDV gelirlerinden gelirken, harcamalar tarafında cari transferler öne çıktı. Faiz dışı denge ise Eylül'de 9,5 milyar TL açık verdi; 2020 yılı aynı ayında 13,5 milyar TL açık vermişti. Bu gerçekleştirmelerle Ocak-Eylül döneminde bütçe dengesi 61,1 milyar TL açık verdi; 2021 yılsonu Orta Vadeli Program (OVP) bütçe açığı tahmini 230 milyar TL olup, tahminin %27'si gerçekleşmiş oldu. Faiz dışı denge ise 81,2 milyar TL fazla verdi; yılsonu faiz dışı denge tahmini ise 50,5 milyar TL açık yönünde.

- **Merkezi yönetim bütçe gelirleri, Eylül'de yıllık %49,4 artarak, 117,9 milyar TL oldu. Ocak-Eylül döneminde ise yıllık %36 artarak 991 milyar TL'ye ulaştı; OVP'de 2021 yıl sonu tahmini 1.276 milyar TL olup tahminin %78'i ilgili dönemde gerçekleşmiş oldu.**
 - **Vergi gelirleri, Eylül'de yıllık bazda %40 artarken, Ocak-Eylül döneminde de %39,7 artmış oldu.** Vergi türlerinin detayına bakıldığında;
 - Dahilde alınan katma değer vergisi %159 artışla, Eylül'de bütçe gelirlerindeki artışa 15,5 puan ile en yüksek katkısı yaptı.
 - Gelir vergisi de geçen ay olduğu gibi yüksek artış eğilimini korudu; %45,3 artarak gelirlerdeki artışa 7 puan katkı yaptı.
 - İç talebin güçlü seyriyle ithalatta artış devam ederken, ithalde alınan katma değer de %32,6 arttı (6,5 puan katkı).
 - Kurumlar vergisi %985 artışla, gelir artışına 5,2 puan katkı yaptı.
 - Özel tüketim vergisi ise son 3 aydır yıllık bazda azalış gösteriyor; Eylül'de %9 daraldı. Bunda; eşel mobil sistemi nedeniyle akaryakıtlardan alınan ÖTV'nin yıllık %51 azalış göstermesi, otomotivlerdeki ÖTV düzenlemesi ve talep azalışı nedeniyle motorlu taşıtlardaki ÖTV'nin %5,5 düşmesi ve dayanıklı tüketim malları talebindeki azalışla bu kalemden elde edilen ÖTV gelirinin yıllık %16 düşmesi etkili oldu.
- **Merkezi yönetim bütçe harcamaları Eylül'de yıllık bazda %30,3 arttı; 141,5 milyar TL olarak gerçekleşti. Ocak-Eylül döneminde ise bütçe harcamaları yıllık %20,9 artışla 1.052 milyar TL'ye ulaştı; OVP 2021 yıl sonu tahmini 1.506,3 milyar TL olup tahminin %70'i yılın ilk dokuz ayında gerçekleşti.**
 - **Faiz hariç harcamalar, Eylül'de özellikle cari transferler kalemindeki artışın etkisiyle, yıllık %37,9 arttı; 127,4 milyar TL.**
 - Cari transferler (sosyal güvenlik vb.gibi) yıllık bazda %34,1 arttı; toplam harcama artışının 14 puanı bu kalem kaynaklı. Cari transferler içinde sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri kalemi yıllık bazda %26,1 artarken, toplam bütçe harcaması artışına da 5 puan katkı yaptı.
 - Personel giderleri yıllık %22 arttı; toplam artışa 5,2 puan katkı.
 - Mal ve hizmet alım giderleri %66,4 arttı; 4,6 puan katkı.
 - Yatırım harcamalarını da içeren sermaye giderlerindeki artış devam etti; %45 arttı (2,8 puan katkı).
 - **Ocak-Eylül döneminde faiz hariç harcamalardaki yıllık artış ise %19,3 oldu.**
 - **Faiz harcamaları Eylül'de yıllık bazda %13 düşüşle 14,1 milyar TL oldu. Ocak-Eylül döneminde ise %32 artışla 142,3 milyar TL oldu. OVP'da 2021 yıl sonu tahmini 179,5 milyar TL; %79'u gerçekleşti.**

Makro: Bütçe dengesi Eylül'de 23,6 milyar TL açık verdi...

(milyar TL)	Ağustos 2020	Ağustos 2021	Yıllık % Değ.	Ocak-Ağustos 2020	Ocak-Ağustos 2021	Yıllık % Değ.	2021 OVP
Harcamalar	108,6	141,5	30,3%	870,0	1051,6	20,9%	1506,3
1) Faiz Hariç Harcamalar	92,4	127,4	37,9%	762,2	909,4	19,3%	1326,7
- Personel Giderleri	25,7	31,3	22,0%	220,4	260,3	18,1%	351,4
- Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	4,1	5,1	24,4%	36,3	42,7	17,6%	57,7
- Mal ve Hizmet Alımları	7,6	12,6	66,4%	55,0	67,6	22,9%	130,6
- Cari Transferler	44,6	59,8	34,1%	373,3	437,7	17,3%	587,1
- Sermaye Giderleri	6,9	9,9	44,5%	51,4	64,6	25,8%	125,1
- Sermaye Transferleri	0,7	3,5	441,3%	5,5	9,9	79,3%	18,5
- Borç Verme	2,9	5,1	76,9%	20,3	26,5	30,9%	56,5
2) Faiz Harcamaları	16,2	14,1	-13,0%	107,8	142,3	31,9%	179,5
Gelirler	78,9	117,9	49,4%	729,4	990,6	35,8%	1276,3
1) Genel Bütçe Gelirleri	76,9	115,1	49,8%	709,2	964,3	36,0%	1057,9
- Vergi Gelirleri	68,3	95,6	40,0%	578,7	808,4	39,7%	
- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,1	1,3	20,7%	55,8	49,6	-11,2%	
- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,6	2,4	308,8%	8,6	13,0	51,4%	
- Faizler, Paylar ve Cezalar	6,0	15,0	148,0%	59,7	87,5	46,5%	
- Sermaye Gelirleri	0,7	0,7	1,4%	5,5	4,9	-11,3%	
- Alacaklardan Tahsilat	0,1	0,1	-24,2%	0,9	1,0	10,4%	
2) Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,6	2,2	39,8%	14,0	19,0	36,1%	
3) Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	0,5	0,6	23,8%	6,3	7,2	15,7%	
Bütçe Dengesi	-29,7	-23,6	-20,5%	-140,6	-61,1	-56,5%	-230,0
Faiz Dışı Denge	-13,5	-9,5	-29,6%	-32,8	81,2	-	-50,5

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktas@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İç bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař her an, hiçbir şekil ve surette n ihbara ve/veya ihtar gerekliliği kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldıracaktır. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iç bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bızatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.ř, Ak Yatırım A.ř ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iç bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar